

PRAVILA SOBIVANJA

Ključno sporočilo: Neposredna udeležba celotne skupnosti ob soočanju s konfliktnimi situacijami je ključni vidik za spodbujanje kulture miru in nenasilja. To, da skupina postavi pravila sobivanja in v opredelitve vključi mlade, je en od prvih korakov za spodbujanje demokratičnega udejstvovanja, kohezije in skupinske odgovornosti.

Ključne besede: Razreševanje konfliktov, demokratično udejstvovanje, pravila sobivanja

Povzetek:

Pravila sobivanja so referenčni okvir za ureditev pravilnega delovanja skupine in vzpostavitev meja, da bi se izognili konfliktnim ali motečim vedenjem.

Vključevanje mladih v oblikovanje pravil, ki bodo vplivala na njihovo skupino in na njih same ter določala meje in posledice, spodbuja njihovo sodelovanje v preprečevanju konfliktov in njihovo odgovornost in delovanje v skupini

Modul	Velikost skupine	Starostna skupina	Trajanje
• Preventiva	• majhna • srednja	• 16 - 19	• 1 ura

Cilji

- Spodbuditi mlade k neposrednemu sodelovanju pri oblikovanju pravil in dogovorov o sobivanju.
- Spodbuditi mlade pri razvijanju demokratičnih in sodelovalnih strategij za oblikovanje pravil in popravilnih ukrepov za organizacijo sobivanja in razreševanje konfliktov.
- Podpreti poistovetenje mladih s pravili sobivanja in tako spodbuditi njihovo angažiranost in odgovornost.

Opis dejavnosti

Korak 1: Izvedite brainstorming o pravilih:

Kaj so pravila? Čemu služijo pravila? Ali lahko samo javni organi postavijo pravila? Ali se morajo javni organi držati pravil, ki jih postavljajo? Ali lahko pravila postavljajo tudi tisti, ki ne izvajajo oblasti? Kaj je treba storiti, da se lahko oblikujejo pravila. Na katerih področjih se postavljajo (šola, družina itd.)? Katera pravila so vam manj všeč?

Nadaljujte z razmišljanjem o Centru in vseh njegovih elementih (npr. učenci, učitelji, administrativno in strokovno osebje, družine itd.).

Korak 2: Pripravite predstavitev pravnega ali regulativnega okvira (členi / statuti), ki ureja pravice in dolžnosti na ustreznem področju (npr. členi 67, 126 in 17 Nacionalnega zakona o izobraževanju na izobraževalnem področju). Poudarite vidike, povezane s sobivanjem in prosite udeležence, naj podajo primere situacij, ki jih poznajo, v katerih ta pravila veljajo ali ne veljajo in kakšna kazen je naložena. Povprašajte udeležence v skupini o teh pravilih in če menijo, da nekateri vidiki manjkajo (če da, jih zapišite na tablo). Poskušajte omeniti situacije, ki so vplivale ali bi lahko vplivale na skupino (npr.: stavke ali študentske demonstracije za študente, mlajše od 18 let), in ustrezen regulativni okvir.

Poudarite, da so ta pravila splošno veljavna za vse centre ali osebe istega področja (npr. Nacionalni zakon o izobraževanju ali pravila sobivanja centra) in da se jih kot skupina moramo zavedati, vendar pa se je treba dogovoriti tudi o pravilih, ki so v skladu s splošnimi standardi in izpolnjujejo pričakovanja same skupine.

Pokaže se lahko potreba po pogovoru o mehanizmi in orodjih za spreminjanje pravil; v tem primeru naj bo to tema na naslednjem srečanju skupine (npr. katere mehanizme udeleženca imajo mladi na razpolago, če se ne strinjajo z nekaterimi od pravil).

Korak 3: Spodbudite skupino, da oblikuje lastna pravila sobivanja v skladu z že oblikovanimi standardi, ki so jih videli v prejšnjem koraku. Oblikujte podskupine (največ 6-7 oseb) in jih prosite, naj izdelajo seznam z dvema stolpcema, v katerega vpišejo vsakodnevne konfliktno situacije (npr. prezir, prekinitve itd.), nato pa v eno stolpec pravila sobivanja, predlagana za njihovo skupino, in v drugega popravne ukrepe za tiste, ki zadevnih pravil ne bodo upoštevali. Da zagotovite sodelovanje celotne skupine, prosite vsakega udeleženca, da v svoji podskupini predlaga eno pravilo in pri vseh ostalih poišče popravni ukrep.

Primer zapišite na tablo:

PRAVILA SOBIVANJA

"Ne poškodujte pohištva." v primeru, da kaj polomi

"Ne prekinjajte, ko nekdo govori." v primeru prekinjanja

POPRAVNI UKREP

"Mora pomagati osebi, zadolženi za vzdrževanje"

"Pripravi 5-minutno predstavitev neke teme za naslednje srečanje"

Zahteve pri postavljanju pravil:

- Pravila naj upoštevajo odnose in pravice vseh oseb, ki spadajo v Center ali v skupino.
- Pravila morajo biti sporazumna, zato je potrebno sodelovanje vseh.

Korak 4: Izvedite razpravo in oblikujte končni seznam s strinjanjem vseh. Pohvalite sodelovanje vseh v skupini in se pogovorite o težavah, na katere so naleteli med vajo. Dogovorjena pravila morajo biti objavljena na seznamu, ki naj bo viden in dostopen celotni skupini (npr. na plakatu, na blogu ali na družbenem omrežju skupine, itd.), in podpisan s strani vseh članov skupine za večjo zavezanost pravilom.

Potrebni materiali

Tabla, papir, pisala, karton, flomastri.

Metodologija

Skupinska diskusija

Nasvet za trenerja

- Vodite skupino mladih pri prepoznavanju in oblikovanju pravil in zagotovite, da imajo vsi udeleženci priložnost govoriti in odločati v zvezi s postavljanjem pravil.
- V primeru neskladanja med predlaganimi pravili in pravili Centra spodbudite skupino, da na naslednjem srečanju z obstoječimi mehanizmi in orodji zadevno pravilo spremeni.

Viri / Literatura

Storni C., Carpentieri Y., Alonso E. (n.a.). Razreševanje konfliktov v učilnici. *Državno ministrstvo za izobraževanje in šport*, Argentina.

CC - Attribution-NonCommercial-ShareAlike
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

PRAVILA SOBIVANJA. Pridobljeno na Petek Julij 10, 2026 od <https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE561/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni potrditve vsebine, saj le-ta odraža zgolj in samo stališče avtorjev; zato komisija ni odgovorna za kakršnokoli uporabo podatkov, ki jih ta publikacija vsebuje